

Notitie : Quickscan flora en fauna 'Waterproductiebedrijf Wouw' te Heerle

Datum : 18 januari 2019
 Opdrachtgever : Brabant Water
 Projectnummer : P00698
 Opgesteld door : ir. M.J.I.C. van de Schoot
 Interne controle: : ing. M. Koen

Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen geldt dat deze in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid moeten worden uitgevoerd. In het kader van een bestemmingsplanwijziging ten behoeve van de realisatie van een nieuw waterproductiestation en de sloop van het oude station, is door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan) een beoordeling gemaakt van de mogelijke effecten die het plan kan hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Omtrent houtopstanden is de voormalige nationale Boswet eveneens in de Wet natuurbescherming opgenomen. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Wet Natuurbescherming en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 5 oktober 2018 tussen 14.00 en 16.00 uur door een ecoloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving hiervan. Het was circa 18°C, half bewolkt, zonder neerslag, met een zuidenwind van 2 Bft. Tijdens het veldbezoek is gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat en nest/verblijfsmogelijkheden. Daarnaast is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van 'expert judgement' nagegaan welke beschermde planten- en

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

diersoorten er voor kunnen komen binnen en nabij het plangebied en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Noord-Brabant geraadpleegd. Aan de hand van het verkennende onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Planbeschrijving

Het plangebied is gelegen ten noorden van het dorpje Heerle, gemeente Roosendaal, circa 2,5 km ten noorden van de A58. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1. Topografische kaart ligging van het plangebied (1:25.000)

Huidige en toekomstige situatie

Het plangebied bestaat momenteel uit het waterproductiebedrijf Wouw van Brabant Water. In het zuidelijk deel staan enkele van de gebouwen. In het noorden zijn twee calamiteitenbekkens aanwezig. Het plangebied is volledig omringd door bosgebied, en ook binnen het plangebied is een vrij grote hoeveelheid bos en bomenrijen aanwezig. In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. De figuren 4 t/m 9 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het verkennende veldbezoek.

Opdrachtgever is voornemens om het waterproductiebedrijf te vernieuwen. Om de levering van drinkwater te kunnen garanderen zal eerst nieuwe bebouwing gerealiseerd worden, in het noordelijke en mogelijk ook centrale deel van het gebied, en een tijdelijke aanrijroute/bouwweg voor vrachtverkeer zal worden gerealiseerd (figuur 3). Hiervoor zullen een bosschage en enkele bomenrijen gekapt worden. In een later stadium worden de bestaande gebouwen verwijderd.

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving

Figuur 3. Toekomstige situatie: nieuwe bebouwing (rood), bestaande weg (blauw), en tijdelijke bouwweg (oranje)

Figuur 4. Centrale te slopen gebouw

Figuur 5. Te slopen gebouw zuidwesten plangebied

Figuur 6. Noordelijk deel met calamiteitenbekken en bosschage

Figuur 7. Te kappen bosschage noordwesten plangebied

Figuur 8. Te verwijderen calamiteitenbekken

Figuur 9. Locatie route bouwverkeer

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming, betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningsplichtig.

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, “Brabantse Wal”, bevindt zich op circa 3,2 kilometer afstand ten zuidwesten van het projectgebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect, zoals toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Mede gezien de afstand tot het plangebied zijn externe effecten als licht en geluid uitgesloten. Daar de voorgenomen ontwikkeling de nieuwbouw van een waterwinbedrijf betreft welke de oude zal vervangen, is in de nieuwe situatie geen toename aan stikstofuitstoot te verwachten. Tijdens de werkzaamheden zal vrachtverkeer wel een piektoename aan stikstofuitstoot veroorzaken. Een significante toename van stikstofdepositie op een Natura 2000-gebied is gezien de afstand en kortstondigheid redelijkerwijs uitgesloten. Vervolgonderzoek met betrekking tot Natura 2000-gebieden wordt niet noodzakelijk geacht.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen Gedeputeerde Staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd ‘Natuurnetwerk Nederland’. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Binnen de provincie Noord-Brabant bestaat het NNN uit het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en Ecologische Verbindingszones (EVZ). Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen. Daarnaast bestaat binnen de provincie Noord-Brabant de Groenblauwe Mantel, waarbinnen het beleid gericht is op behoud en ontwikkeling van natuur, watersystemen en landschap.

Het plangebied is bijna volledig omringd door NNB (zie figuur 10). Het plangebied zelf, daar waar de werkzaamheden zijn voorzien, is echter aangeduid ‘gemengd landelijk gebied’. Gezien de aard van de voorgenomen plannen zal er een tijdelijke toename zijn aan verstoring op het NNB tijdens de realisatie. Het betreft natuur met beheertype N16.04 Vochtig bos met productie. Externe effecten als licht, geluid en trillingen kunnen mogelijk tijdelijk een negatief effect hebben op de natuurwaarde. In de toekomstige situatie zal de verstoring echter niet groter zijn dan in de huidige situatie het geval is. In de directe

omgeving van het plangebied zijn geen verstoringsgevoelige natuurwaarden aangetroffen. Indien de volgende maatregelen worden opgevolgd, zowel tijdens de werkzaamheden in de toekomstige situatie, zullen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden relatief klein zijn: 1. Starten en zoveel mogelijk uitvoeren van werkzaamheden buiten broedseizoen; 2. Vermijden van licht gericht en uitschijnend op het opgaande groen. Vervolgonderzoek in het kader van het NNB wordt niet noodzakelijk geacht. Daarnaast ligt het plangebied niet binnen de groenblauwe mantel.

Figuur 10. Ligging NNB (groen), groenblauwe mantel (blauw) en EVZ (paars) ten opzichte van perceel plangebied (rood omlijnd)

Toetsing beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden, conform de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van minimaal tien are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gelegen buiten de bebouwde kom. Wanneer houtopstanden worden geveld, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

De te kappen bomen binnen het plangebied maken onderdeel uit van houtopstanden. Voor de kap van deze bomen geldt herplantplicht van minimaal dezelfde oppervlakte. Hiervoor dient minstens 4 weken voor de kap een melding ingediend te worden bij Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN). In het geval dat de herbeplanting op andere grond plaatsvindt kan hiervoor een ontheffing worden aangevraagd. Herbeplanting dient binnen 3 jaar na de kap te worden uitgevoerd volgens de regels van de provinciale Verordening en Beleidsregel.

Toetsing soortenbescherming

De Wet natuurbescherming heeft, voor wat betreft soortenbescherming, betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. De beschermde soorten zijn ingedeeld in drie categorieën:

- Vogels (artikel 3.1 Wet Natuurbescherming)
- Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wet Natuurbescherming)
- Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wet Natuurbescherming)

Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn). De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Vogels (artikel 3.1 Wnb)	Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wnb)	Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb)
<i>Art 3.1 lid 1</i> Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	<i>Art 3.5 lid 1</i> Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	<i>Art 3.10 lid 1a</i> Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
<i>Art 3.1 lid 2</i> Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	<i>Art 3.5 lid 4</i> Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	<i>Art 3.10 lid 1b</i> Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
<i>Art 3.1 lid 3</i> Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	<i>Art. 3.5 lid 3</i> Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
<i>Art 3.1 lid 4 en lid 5</i> Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	<i>Art 3.5 lid 2</i> Het is verboden dieren opzettelijk te storen	-
-	<i>Art 3.5 lid 5</i> Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen	<i>Art 3.10 lid 1c</i> Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

De Wet natuurbescherming regelt dat de provincie bevoegd gezag is en de lijst met te beschermen soorten kan aanpassen op de situatie in de provincie. De soortbescherming kan hierdoor per provincie verschillen. In het algemeen gelden voor alle drie de categorieën de zogenoemde verbodsregels. Een ontheffing hierop wordt voor de Nationaal beschermde soorten (art. 3.10 WNB) met een lichte toets verleend. Voor de vogels en Europees beschermde soorten geldt een zware toetsing. Het verschil binnen provincies zit vooral in het aantal nationaal beschermde soorten met een vrijstelling bij onder meer ruimtelijke ontwikkelingen. Zo zijn, in tegenstelling tot de meeste provincie, de kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing) binnen de provincie Noord-Brabant niet vrijgesteld.

Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet veront-rusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er (provinciale) vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

Vogels

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

De bebouwing op het terrein bevat geen geschikte nestlocaties voor gebouwbewonende soorten als huismus en gierzwaluw. Tijdens het veldbezoek zijn twee buizerds waargenomen welke aan het rusten en rondvliegen waren op en rond het terrein. In de te kappen, goed controleerbare, bomen is geen potentieel nest voor een soort met jaarrond beschermd nest als buizerd, sperwer, ransuil of havik aan-

getroffen. Het is echter wel mogelijk dat in zich in de directe omgeving van het plangebied een nestlocatie van een dergelijke soort bevindt. Ook kunnen in het te verwijderen groen mogelijk “algemene” soorten als merel, roodborst, heggenmus, zwartkop, winterkoning, grasmus, tjiftjaf en houtduif tot broeden komen. Ook kan in de calamiteitenbekken mogelijk een soort als meerkoet of wilde eend tot broeden komen.

Subconclusie

Bij uitvoering van de werkzaamheden kan mogelijk verstoring optreden indien een jaarrond beschermd nest zich in de directe omgeving van de werkzaamheden bevindt, waardoor het nest als tijdelijk ongeschikt kan worden beschouwd. Een onderzoek in de winter (wanneer er geen bladeren meer aan de bomen zitten) dient uit te wijzen of binnen circa 75 meter van de werkzaamheden een (potentiele) nestlocatie van een soort met jaarrond beschermd nest aanwezig is. Is dit het geval dan dient daaropvolgend onderzoek uit te wijzen of deze in gebruik is en welke soort hier gebruik van maakt, en/of dient er te worden gekeken of verstoring kan worden voorkomen door hier met de planning rekening te houden. Mocht verstoring niet te voorkomen zijn, zal een ontheffing van verbodsbepaling art 3.1 lid 2 (en 4) moeten worden verkregen.

Voor de vogelsoorten zonder jaarrond beschermd nest geldt dat, indien het verwijderen van het opgaand groen buiten het broedseizoen wordt uitgevoerd, er redelijkerwijs geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Bij twijfel over de aan/afwezigheid van een verlaat broedgeval (bijvoorbeeld van een houtduif) dient een controle hieromtrent zekerheid te bieden. De voorgenomen plannen zullen geen afname van essentieel broedhabitat veroorzaken van een vogelsoort, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties is dan ook uitgesloten.

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de Zoogdiervereniging is het plangebied gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, meervleermuis en watervleermuis.

De te slopen gebouwen binnen het plangebied bevatten doorgangen naar de spouwmuren in de vorm van open stootvoegen, en ruimtes achter de beplating van de dakrand. In de te kappen bomen zijn geen potentiële verblijfplaatsen als boomholtes of loshangend schors waargenomen. De calamiteitenbekken en het te verwijderen groen is mogelijk in gebruik als foerageergebied voor vleermuizen. Gezien de grote hoeveelheid groen in de omgeving is het echter niet te verwachten dat de functie hiervan essentieel is. Daarmee is er geen sprake van het aantasten van (essentieel) foerageergebied en/of vliegrou-tes, mits er geen verlichting uitschijnt of wordt gericht op het opgaande groen en de oppervlaktewateren. Verlichting kan namelijk een verstorend effect hebben op zowel foerageer- als vliegrou-tes.

Subconclusie

De te slopen gebouwen bevatten potentiële verblijfplaatsen. Bij uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling gaat mogelijk de verblijfplaats van een of meerdere soorten vleermuizen verloren. Vervolgonderzoek naar de functie van de gebouwen voor vleermuizen is noodzakelijk om de te bepalen of bij de sloop sprake is van het overtreden van verbodsbepaling art. 3.5 lid 2 en 4. Bij aanwezigheid dient een ontheffing op de Wet natuurbescherming te worden verkregen alvorens met de sloop kan worden gestart. Er zal geen sprake zijn van aantasting van vliegroutes of (essentieel) foerageerhabitat voor vleermuizen, indien verlichting op opgaand groen en de oppervlaktewateren wordt vermeden.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt gezien de beboste omgeving geschikt habitat voor grondgebonden zoogdieren. Het plangebied is echter wel goed onderhouden en niet verrommeld. Soorten als egel, konijn, ree, vos, aardmuis, bosmuis, dwergspitsmuis en veldmuis kunnen in het plangebied worden waargenomen. Door de aanwezigheid van voldoende alternatief foerageergebied betreft de ontwikkeling geen afname van essentieel foerageergebied voor deze soorten. Daarbij geldt voor al deze soorten een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om tijdens de werkzaamheden voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen, met name een relatief trage soort als de egel die onder dichte beplanting verscholen kan zitten. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om het werkgebied zelfstandig en veilig te kunnen verlaten. Indien noodzakelijk dienen soorten zorgvuldig te worden verplaatst naar buiten het werkgebied.

Volgens de verspreidingsgegevens komen in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde soorten waterspitsmuis, hermelijn, wezel, bunzing en boommarter voor. Het plangebied bevat echter geen potentiële verblijfplaatsen. Er zijn geen holen of nesten in de grond of in de bomen aangetroffen die zouden kunnen dienen als schuil- of nestplaats voor deze soorten. Het terrein kan wel deel van het foerageergebied van de marterachtigen uitmaken. De hoeveelheid habitatverlies is echter beperkt, gezien de hoeveelheid geschikt leefgebied in de omgeving zal dit niet essentieel zijn. Daarbij worden de slooplocatie weer natuurlijk ingericht. Binnen het plangebied zijn tevens geen nesten of sporen van de eekhoorn aangetroffen dan wel burchten, loop- of eetsporen, latrines of wissels die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van het plangebied door de das. De aanwezigheid van andere strenger beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zijn op basis van de verspreidingsgegevens en/of het ontbreken van geschikt habitat eveneens redelijkerwijs uitgesloten.

Subconclusie

Met de ontwikkeling binnen het plangebied gaat geen (essentieel) leefgebied van een grondgebonden zoogdiersoort verloren. Inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties van soorten is niet aan de orde. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen.

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON zijn in de ruime omgeving van het plangebied waarnemingen bekend van de levendbarende hagedis en hazelworm. Beide soorten zijn binnen 1-5 km van het

plangebied waargenomen. Het plangebied biedt geen geschikt habitat voor levendbarende hagedis. De hazelworm is gezien de geïsoleerde ligging hier niet te verwachten, mede omdat deze soort niet in de directe omgeving (binnen 1 kilometer) is waargenomen. Het voorkomen van deze soort, met reeltief verborgen bestaan, is binnen het plangebied daarmee niet aannemelijk. Voor alle zekerheid zou er middels de plaatjesmethode, kunnen uitwijzen dat de soort hier daadwerkelijk niet voorkomt.

Subconclusie

Negatieve effecten op reptielen zijn op voorhand uitgesloten.

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn algemene soorten bekend als bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander. Tijdens de quickscan zijn bruine kikkers in de poel aangetroffen. Volgens de verspreidingsgegevens is in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde rugstreeppad, poelkikker, alpenwatersalamander en vinpootsalamander bekend. Het te verwijderen oppervlaktewater biedt geschikt leefgebied voor alpenwatersalamander, vinpootsalamander en poelkikker. In de huidige situatie is de calamiteitenbekken niet geschikt voor rugstreeppad, mogelijk is de bekken echter zeer dynamisch, waardoor bijvoorbeeld na grote stortingen geschikt habitat kan ontstaan. Daarnaast kan het te kappen bosje mogelijk landhabitat zijn voor aanwezige soorten.

Subconclusie

Vervolgonderzoek naar poelkikker, alpenwatersalamander en vinpootsalamander dient uit te wijzen of de calamiteitenbekken in gebruik is als voortplantingshabitat door deze soorten en of de plannen een overtreding van de Wet natuurbescherming veroorzaken. Indien de situatie in het voorjaar geschikt is voor rugstreeppad dient ook deze soort mee onderzocht te worden. Voor de soorten die aangetroffen worden kan ook worden aangenomen dat deze van de bosschage gebruik maken als landhabitat.

Vissen

In de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van grote modderkruiper. In de omgeving van het plangebied kan deze soort zich in de sloten en beken bevinden. De calamiteitenbekken binnen het plangebied is echter niet te bereiken voor deze soort.

Subconclusie

Negatieve effecten op beschermde vissen zijn op voorhand uitgesloten.

Ongewervelde diersoorten

Op circa 3 km afstand van het plangebied zijn waarnemingen bekend van gevlekte witsnuitlibel. Deze soort komt in vegetatierijke vennen en plassen voor. Het is niet uitgesloten dat deze soort van de calamiteitenbekken gebruikt maakt als voortplantingshabitat. Aantasting van (deel)populaties van de overige beschermde libellen- of vlindersoorten is met zekerheid niet aan de orde. De aanwezigheid van de overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, is eveneens uitgesloten. Binnen het plangebied en in de omgeving is hiervoor geen geschikt habitat aanwezig.

Subconclusie

Vervolgonderzoek naar de aanwezigheid van de gevlekte witsnuitlibel is vereist om de aan- of afwezigheid van deze soort in de calamiteitenbekken te bepalen en of er sprake is van overtreding van de Wet natuurbescherming.

Vaatplanten

In de directe omgeving van het plangebied zijn beschermde soorten bekend als wolfskers en drijvende waterweegbree. Drijvende waterweegbree is niet in de te dempen calamiteitenbekken aangetroffen, en daarmee redelijkerwijs uit te sluiten. Wolfskers is bekend van een enkele waarneming van een verwilderd exemplaar aangetroffen in het dorp Wouw. Het is niet te verwachten dat deze soort binnen het plangebied voorkomt.

Subconclusie

Negatieve effecten voor beschermde vaatplanten worden op voorhand uitgesloten.

Conclusie en vervolgstappen

Gelet op de potentiële ecologische waarden kan het voorgenomen plan in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid worden uitgevoerd, mits voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden het bepaalde in de Wet natuurbescherming, onderdeel soorten, in acht te worden genomen:

- Onderzoeken per fase:
 - Bij de realisatie van de nieuwbouw en aanleg van de tijdelijke bouwweg zijn negatieve effecten op roofvogelnesten, voortplantings- en landhabitat van Alpenwatersalamander, vinpootsalamander, poelkikker en (indien geschikt in het voorjaar) rugstreeppad, en voortplantingswater van de gevlekte witsnuitlibel niet uitgesloten. Soortgerichte (protocollaire) veldonderzoeken naar de functionaliteit van het plangebied voor deze soort(groep)en dient te bepalen of bij uitvoering van de werkzaamheden sprake is van overtreding van verbodsbepalingen uit de wet natuurbescherming. Tevens kan onderzoek naar de hazelworm de afwezigheid extra bekrachtigen.
 - Bij de sloop van de huidige gebouwen zijn negatieve effecten op vaste verblijfplaatsen van een vleermuizensoort niet uitgesloten. Protocollair veldonderzoek naar de aanwezigheid van rust- of verblijfplaatsen van een vleermuizensoort is benodigd om te bepalen of bij de sloop sprake is van overtreding van verbodsbepalingen uit de wet natuurbescherming.
- Bij aanwezigheid van en of meerdere van deze soorten, is het treffend van maatregelen aan de orde om de functionaliteit te behouden en het doden van dieren te voorkomen. Daarnaast dient voor het verwijderen van een huidige verblijfplaats of voortplantingsplaats officieel een ontheffing te worden aangevraagd bij de Omgevingsdienst Brabant-Noord (ODBN). Een ontheffingsaanvraag dient te worden onderbouwd met een activiteitenplan waar juridische en ecologische aspecten als de specifieke maatregelen en werkzaamheden, de gunstige staat van instandhouding, het wettelijk belang, een alternatievenafweging en de planning in zijn opgenomen. Na het verkrijgen van de ontheffing kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd, mits aan alle voorwaarden uit de ontheffing wordt voldaan. De provincie neemt normaliter binnen 13 weken een besluit over de aanvraag. Indien nodig kan de provincie deze termijn met 7 weken verlengen.
- Ten aanzien van broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten dient het verwijderen van opgaand groen en de calamiteitenbekken buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd, of een controle moet de aanwezigheid van een broedgeval kunnen uitsluiten;
- Ten aanzien van vleermuizen dient op voorhand licht gericht of uitschijnend op het opgaande groen en oppervlaktewater te worden vermeden;
- Ten behoeve van (incidenteel) aanwezige algemene soorten dient de zorgplicht in acht te worden genomen.

Om negatieve effecten op de NNB te voorkomen dient met de werkzaamheden gestart te worden in de winter, en dient licht gericht of uitschijnend op het NNB voorkomen te worden. Daarnaast dient voor de kap en herbeplanting een melding gedaan te worden, en bij herbeplanting op andere grond een ontheffing te worden aangevraagd. Vervolgonderzoek ten behoeve van Natura 2000-gebieden is bij dit plan verder niet aan de orde.

Samenvatting

In onderstaande tabel is samengevat of de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden, en wat de eventuele vervolgstappen zijn, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is tevens weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht (potentiele) aanwezigheid beschermde soorten/gebieden en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Potentieel aanwezig	Sprake van verstoring	Vervolgtraject / maatregelen	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	Algemeen	Ja	Mogelijk	Buiten broedseizoen opgaand groen en calamiteitenbekken verwijderen of controle vooraf	Globale broedseizoen loopt van maart tot half augustus
	Jaarrond beschermd	Ja	Mogelijk	Vervolgonderzoek naar nesten van jaarrond beschermde soort binnen 75m van werkzaamheden	Indien nest aanwezig in het voorjaar bezetting onderzoek
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Ja	Mogelijk	Vervolgonderzoek naar gebruik van gebouwen door vleermuizen	Bij aanwezigheid is voor de sloop een ontheffing nodig
	Foerageerhabitat	Ja	Mogelijk	Licht gericht en uitschijnend op het opgaand groen en open water vermijden	Voldoende alternatief aanwezig
	Vliegroutes	Ja	Mogelijk		Geen potentiele vliegroutes verstoord
Grondgebonden zoogdieren		Ja	Mogelijk	Zorgplicht	Heeft betrekking op een soort als de egel
Reptielen		Niet aanneemelijk	Niet aanneemelijk	-	Voor extra zekerheid kan onderzoek met plaatjesmethodiek worden uitgevoerd
Amfibieën		Ja	Mogelijk	Vervolgonderzoek naar poelkikker, alpenwatersalamander, vinpootsalamander en mogelijk rugstreeppad	Rugstreeppad enkel indien situatie in voorjaar geschikt is voor deze soort
Vissen		Nee	Nee	-	-
Ongewervelden		Ja	Mogelijk	Vervolgonderzoek t.b.v. gevlekte witsnuitlibel	-
Vaatplanten		Nee	Nee	-	-

Gebiedsbescherming	Afstand tot gebied	Sprake van aantasting	Maatregelen	Bijzonderheden / opmerkingen
Natura 2000	ca. 3.2 km	Nee	-	Geen externe versturende factoren
Natuurnetwerk Nederland	Tegen plan-gebied aan	Minimaal en tijdelijk	Licht gericht en uitschijnend op opgaand groen voorkomen; start/uitvoer werkzaamheden buiten broedseizoen	Wezenlijke ecologische waarde en kenmerken blijven gelijk
Houtopstanden	-	Nee	-	Niet van toepassing

Geraadpleegde bronnen

Algemene Literatuur

- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Literatuur Noord-Brabant

- dassenwerkgroepbrabant.nl (gegevens das in Noord-Brabant)
- Bouwens, S. 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot Soortbescherming. Provincie Noord-Brabant

Algemene websites

- bij12.nl (kennisdocumenten van o.a. huismus, gierzwaluw en diverse vleermuissoorten)
- eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
- floron.nl (soortgegevens planten)
- ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- sovon.nl (soortgegevens vogels)
- synbiosys.alterra.nl/natura2000 (Natura 2000-gebieden)
- verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
- vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-03-01 (wettekst Wet natuurbescherming)
- www.zoogdierverseniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Provinciale bronnen

- brabant.nl (NNN en beschermde gebieden in Noord-Brabant)
- kaartbank.brabant.nl/viewer/app/Kaartbank (grenzen beschermde gebieden)